

Együtt a családjáért

Kisz Jánosné: „A hét vége még dolgozabb...”

Szombaton általában csendesek a gyárak. A legtöbb helyen szabadnap van, vagy csökkentett létszámmal dolgoznak, mint például a Finomkerámiaipari Művek Kőbányai Porcelángyárának balassagyarmati telepén.

A hazugyártó üzemszében folyik a munka. Körös-körül gépek, munkasztalok; asztronyok, lányok ülnek mellettük. Kezük gyorsaságával lépegetnek a nyelvük. Beszélgetnek, s egy-egy tréfán nagyokat kacagnak olykor.

— Mindig ilyen vidámok? — kérdezzük.

— Legtöbbször — felelik többen is egyszerre. — Jobban megy így a munka.

Ebben a műhelyben huzalokat gyártanak a kondenzátor-üzemrész számára. Itt dolgozik a Balassi Bálint Szocialista Brigád, de dolgoznak itt — a végző munkától függően — brigádon kívüliek is. A két hőtechnikai spirálozó, Zentai Lászlóné és Miklós Lászlóné kivételével, valamennyien három műszakra járnak. Hogyan bírják ezt a megterhelést? Hiszen csaknem mindegyik asszonyoknak egy vagy több gyermeke van otthon. Mindkét dolgot, a gyári és a házimunkát is úgy kell ellátniuk, hogy senki se szenvedjen hiányt semmiben. Helyt kell állni az élet minden területén, az élet minden percében.

ERTÜK TESZEM

— Egy évvel ezelőtt jöttem a gyárhoz, tízéves mun-

kahelyet hagytam ott. Itt van a férjem is, úgy gondoltam, jobb lesz, ha egy helyen dolgozunk.

— Három gyermekem van — folytatja Kisz Jánosné. — A nagyobb fiú 16 éves, lakatos, ipari tanuló. Ő, meg én, a férjemmel, tehát így hárman, felváltva szoktuk a kisebbeket az iskolába meg az óvodába elkísérni. Bevásárolunk, mosok, takarítok, minden nap meleg ételt főzök. Bizony, mire mindennel kész vagyok, elmúlt fejem fölött az idő. A hét vége meg még dolgozabb; a nagy munkákat, amire nem jut hét közben,

Juhász Jánosné: „Örömet lelem a családban.”

ilyenkor végzem el, a többiek segítségével. Van egy kis kertünk is, ebben megtermeljük a konyhára való legszükségesebb zöldségféléseket.

— Szórakozásra, művelődésre van-e ideje?

— Hát, ami igaz, az igaz... Nekem csak a munka jut jobbra. De vidám vagyok, senki sem látja rajtam a gondokat, hogy három gyereket nevelek. A férjemmel bennük találjuk meg az örömünket, szórakozásunkat. Sokat játszunk együtt a gyerekekkel. A tv-ben van egy műsor: Játék a betűkkel; mindig megnézzük, még a legkisebb, pedig csak négyéves, a kislány is nagyon szereti.

EGYÜTT A GYEREKEKKEL

— En nem szeretném, ha egy gyermek volna — vallja Juhász Jánosné. — Lehet, hogy kevesebb dolgom lenne, de nem sokkal... Gyakran

elfáradok, mégis szívesen csinálom mindent, mert szeretem őket, a családomat. A kislány már 14 éves, jól tanul, és sokat segít otthon. A kisebb most elsős, nehezen megy neki az olvasás, de a számolással és az írással nincs baj. A férjem pedig igazán jó férj és jó apa... Örömet lelem a családban, elégedett vagyok az életemmel.

Zentai Lászlóné, a Balassi Bálint Szocialista Brigád vezetője:

— Ma a férfiaknak még talán könnyebb, mint a nőknek. Ők könnyebben csinálhatnak maguknak szabad időt, jobban elmehetnek szórakozni: meccsre, moziba. A férjem nagy drukker, nem hagyhat ki egy mérkőzést se. Moziba is jobban eljut, a háborús filmeket nagyon szereti.

— A szabad időm túlnyomórészt a kislányommal töltöm. Kézimunkázunk: most tanítom szabni. De van amikor meséket olvasok neki...

— Annyira szereti, hogy sokszor alig enged el abbahagyni. Elhal a zenéért is. Sokat lemezezik. Főként Koncz Zsuzsa számait kedveli. Ötéves, de már nagy huncut. Kívülről tanulja az éneket, és az a vágya, hogy ő lesz majd

Zentai Lászlóné: „...A férfiaknak még talán könnyebb...”

a hosszú hajú, szőke „Koncz Zsuzsa.”

Asszonyok — anyák: a családi tűzhely melegének őrzői — beszéltek napjaikról, teendőikről. Sok a dolgom, sokszor még erőm felül kell vállalniuk. De nem panaszok: önként és örömmel vállalják a munkát.

Sulyok László

KISZ-tagok fogadalomtétele

Tegnap délelőtt Balassagyarmaton mintegy másfél ezer fiatal gyűlt össze a Tanácsköztársaság-élméknél. A fiatalok előtt Lőrinc Gyuláné, a Szántó Kovács János Szakközépiskola igazgatója méltatta 1919. március 21-e jelentőségét.

Ezt követően 200 új KISZ-tag tett ünnepélyesen fogadalomt, akiket Szédlik Sándor köszöntött a KISZ városi bizottsága nevében.

Az emlékműnél Balassagyarmat tömegszervezeteinek képviselői helyezték el a koszorúkat.

Mai tévéajánlatunk

20.00: Orosz klasszikusok. Gyermekéveim. Szovjet film, amely Makszim Gorkij, a szovjet irodalom első klasszikusa, a szocialista realizmus megteremtője híres önéletrajzi trilógiájának, az Életemnek első részéből készült. Gorkij trilógiájának (Gyermekkor—1913, Emberek között—1916, Egyetemi éveim—1923) saját életének viszonyait elmesélve hű képet ad a múlt század végi orosz életről. Gorkij megrázó erővel, rendkívüli realizmussal festi meg az egyszerű orosz embe-

rek sorsát. Mark Donszkoj a négyszeres Állami-díjas szovjet rendező öt Gorkij-művet is megfilmesített. Az Életem trilógiájának első részének ma jótudó filmváltozatát 1938-ban készítette. Donszkoj nagy érdeme, hogy igyekezett hű maradni a gorkiji világhoz, a figurák jellemét szakszerűen, a lényegét hangsúlyozva rajzolta meg. A kitűnő színészi gárda játéka is biztosítja arra, hogy a film a tv-nézőknek feledhetetlen élményt nyújtson.

Öten tovább jutnak

Kerékpárosverseny Zagyvapálfalván

A megyei közlekedésbiztonsági tanács és a megyei művelődési osztály ma Zagyvapálfalván rendezte meg a nemzetközi kerékpáros ifjúsági kupa megyei döntőjét. Az ifjú kerékpárosok ügyességéből, szabályosságából mérlik össze tudásukat, és elméleti kérdésekre is felelniük kell. A tét nagy, mert az 1—5. helyezést tovább jut az országos döntőbe, amely a Budapesti Nemzetközi kerékpáros ifjúsági kupa hazánk színeit Franciaországban, Párizsban a nemzetközi döntő.

Közös erővel az ifjúság művelődéséért

A Nézsai Közös Tanács és a tagközségek (Alsópetény, Keszeg, Legénd, Nőgrádsáp) kulturális alapja kis összeg: 120 ezer forint. Ez bizony kevés ahhoz, hogy a két körúsnak, a községek alakuló ifjúsági klubjainak is segítséget tudjanak adni belőle. Igaz, a környék kiszemel és a tsz-ek nem zárkoznak el attól, hogy segítsenek: Alsópetényben az UNTAS fonalfeldolgozó telephely, Keszegen a helyi tsz, Legénden a Nézsai Közös Tanács, Nézsán a TÖVÁLL Építési Vállalat, Nőgrádsápon a nézsai tsz patronálja a sportköröket. Az ifjúsági klubok időnként az üzemekről kértek és kaptak is kisebb anyagi támogatást. Kedvezőbb lenne a helyzet, ha szervezettebb a segítség. A rétsági járási pártbizottság tavaly októberben fogalmazta meg azt a gondolatot, hogy koncentrálni kellene az ifjúság művelődésére szánt anyagi erőket.

— Milyen formában oldják ezt meg?

— Az üzemek minden millió nyereség után tavaly 300 forintot fizettek erre a célra, ez évben pedig 800-at. Március 7-én vezetői megbeszélésen az így befolyt összeg felhasználásának módját tárgyaltuk meg — tájékoztat Lehoika Ferenc vb-elnök. — Úgy döntöttünk, hogy kulturális versenyt hirdetünk az öt község fiataljainak, ezen a KISZ-szervezetek az iskolával közö-

sen lépnek majd fel. Mind-egyik résztvevő nyert ezzel, mert megaszorgultunk a pénzültal-makot osztunk ki, amelyek között nem lesz túl nagy különbség. Kikötjük, hogy mire fordíthatják ezt a pénzt. Az akció célja: biztosítsuk a felteteleket a fiatalok számára a kulturális szórakozáshoz. Ezért határoztunk úgy, hogy csak a klub berendezéséhez, felszereléséhez szükséges eszközök vásárlására szánhatják a jutalmat. A helyiséget már mindenütt biztosítottuk, az átalakítási, karbantartási munkát a fiatalok társadalmi munkában végezték, illetve végezték. A KISZ-esek önként vállalt akciói közül kiemelkedik a nőgrádsági sportöltöző építése. Hetvenezer forint állami támogatást kaptak — ebből csak úgy épülhetett föl a három helyiségből álló öltöző és a zuhanyzó, hogy a szakipari munkáikat maguk vállalták. A Nőgrádsápon lakó Grenás József, a nőtinosi tsz. üzemvezetője fogta össze őket. Nős ember, két gyereke is van, mérsékelten él, megelégedett a családjával, de a fiatalokért tett tevékenységek miatt az értékes lételemény az ifjúsági klubok tagjai számára is példát mutathat: érezniük kell, hogy saját érdekében dolgoznak.

— Visszatérve a közzeti kulturális versenyre: milyen műsori tervezték, és az iskolások hogyan kapcsolódnak be a felkészítésbe?

Közös fenntartásban

Asztalos János járási Művelődési Központ

A községi művelődésügyi létesítmények általában a tanácskezelésben, fenntartásában működnek. Egy-két kivételtől eltekintve országosra — leggyakrabban — jött be is vált, ahol a községi tanácsnak egy-egy gazdasági egység, általában a termelőszövetkezet sietett segítségére, elsősorban anyagiak dolgában.

— Melyek ezek?

— Hosszú felsorolás lesz — mondja az igazgató az elmúlt évi munkatervet lapozgatva.

Két népitánc-szakkör dolgozik a házban, egyik a miénk, a másik a helyi ÁFESZ költségével működik. Gondoljunk már arra, hogy összevonjuk a kétöt, de úgy tünik, mindkét külön is életképes, gyarapszik. Irodalmi színpad is indult, mely átalakult stúdiójellegű foglalkozások sorozatává, ahol versmondás mellett beszédtechnikát, mozgáskultúrát sajátíthatnak el a résztvevők. Tíz-tizenkét főből álló honismereti körünk tagjait 14—15 évesek közül toborozzuk, így lassan, fokozatosan jól képzett gárdánk lesz majd.

Honismereti hagyományok Rétságon eddig nem nagyon voltak, itt mindent előlről kell kezdeni. Ifjúsági klubunkba 28-an járnak rendszeresen. Kevés a fiatal a községben. A középiskolások nagy része a környékről jár be, estére ritkán marad itt. A helybeliek számára előadások, vetélkedők kerülnek a szabad klubnapok mellé a programba. Igyekszünk jó ifjúsági klubtevékenységet létrehozni, külön munkatársat állítottunk erre a feladatra. Az ifjúsági klubmozgalom fontossága és helyszíne a járásban szükségessé tette, hogy járási bázist fejlesszünk ki, továbbképzésű formában segítsük a járási ifjúsági klubvezetőit.

— Milyen szakkörök, klubok működnek még?

— A nyugdíjasok klubja alkalmanként, előadásoként jön össze. A legfiatalabbak, a pájtásklub pedagógus vezetésével tartják foglalkozásaikat, nem ritkán csaknem fél-száz résztvevővel. A lővészklubunk a honvédség segítségével működik. A fotóklubban a kellő felszerelés híján 8—10-en tevékenykedhetnek, s ez elsősorban dokumentációs célokat szolgál. Igaz, dokumentumanyagokból már kiállítás is rendezték a községben. Tulajdonképpen a művelődési központ keretében működik a fiatal tisztek klubja. Egy kicsit az ifjúsági klubbal párhuzamos ez, de a témája, programja sajátosabb. Legné-

— Május elsején tartjuk ezt a rendezvényt. Maga a dátum is ösztönöz: a munka, a haza-és család szeretet témaköréből választják ki majd az előadandó műsorszámokat. Csaknem mindegyik községben van az ifjúsági klubnak lelkes pedagógus patronálója. Az ő segítségükre most is számítanak. Emellett az úttörőcsapatok és a KISZ-szervezetek együttműködését, jó kapcsolatait is szolgálja az, hogy közös műsorral lépnek fel. A klub nyitva áll az úttörők előtt is, nekik is érdekelt, hogy szépen szerepeljen a falu.

— A későbbiekben is a klubok felállítására fordítják majd a közös kulturális alapot?

— Más terveink is vannak: közzeti művelődési otthonra lenne szükségünk, egy függetlenített népművelővel. Az általános iskolai oktatás fejlesztése napjainkban sok helyen előtérbe kerülő feladat. Az osztatlan iskola ma már nem biztosít megfelelő színvonalú képzést, gyerekeink hátrányba kerülnek a továbbtanulásban a többiekkel szemben. Szombaton elsőjéti a keszei felkészítő Nézsára, a legéndiek Nőgrádsápra járnak át, ott jobbak a feltételek. A végleges megoldás egy nézsai közzeti iskola lesz — ez a távlati tervünk. Ennek érdekében is nagy szükség van az összefogásra!

— m —

BALÁZS BÉLA:

Tábortűz mellett, vörös őrségen

Tábortűz mellett, régen, nem régen, Szatmármegyében, Sárosmegyében, Sokszor feküdtem vörös őrségen Páston elnyúlva.

Fejem a nyergem, kezem a puskán, Hanem a szemem a csillagos égen.

Fegyvert pucoltunk, sebet kötöttünk, Űszkös haragom szikkadt a könnyünk, Sok jó elvtársunk nem ült már köztünk Vörös őrségen.

Mégis dúdolta, mese és nóta Nyújas anekdóta járta közöttünk.

Éltét elszánta. Holnap meghalhat. Uszítani őt már nem kell szavallat. Eletről szepet örül ha hallhat Tábortűz mellett.

„Hát miért vérzünk, ha nem a szépért? Mesélj Balázs Béla. Hűvös a harmat”.

Hej regő rejtem, el ne felejtsem, Vérben és szennyben, sirva is sejtsem, Emberről álmodok el sohse ejtsem. Vörös őrségen. Igéret kincsét, emberszív báját, Élet édességét szívemben rejtsem.

Miért harcolnánk, ha ez nem volna? Bár elrabolva, bár elhantolva? Hogyha mesém nem igazat szólna Tábortűz mellett? Lehetne-szépesség bárhol is sejlik: Énekemben vágyam mágnese vonja.

Regős, mit adsz te holnap csatára? Tápláló hitet kenyerészakba. Robbanó álmod a patrontába, Vörös őrségen. Hogy szerethesséd, amiért csatázol, Nem ingyen indulunk pajtás, haláiba.

Tábortűz mellett most is mint régen Dalolgotok még vörös őrségen. Mi szepet látok, mesélem szépen, Kobzosnak dolga. Fejem a nyergem, kezem a puskán, Hanem a szemem a csillagos égen.